

Muutoksia työturvallisuussäännöstöön (10.2.2020)

Aihe/ säädökset	Uudet säädökset	Aikataulu/ voimaan
Valtioneuvoston asetus työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta (403/2008) eräät muutostarpeet	Mm. Koneiden määräaikaistarkastuksia, henkilö- ja tavaranoja sekä nosturinkuljettajan pätevyyskiä koskevien määräysten muutosesityksiä.	Voimaantulo 1.3.2020 Betoni-pumpuille siirtymäaika 2021 loppuun
Valtioneuvoston asetuksen työhön liittyvän syöpävaaran torjunnasta (716/2000) muuttaminen	Syöpädirektiiviä (2004/27/EY) on päivitetty 27.12.2017 EU:n virallisessa lehdessä julkaistulla direktiivillä 2017/2398/EU. Direktiivissä muun muassa päivitettiin kahta aiempaa sitovaa raja-arvoa ja annettiin arvot 22 uudelle syöpävaaralliselle aineelle. <u>Direktiivit täytäntöönpannaan Suomessa päivittämällä valtioneuvoston asetukseen uudet sitovat raja-arvot. Samalla selkeytetään työhön liittyvän syöpävaaran torjuntaa koskevaa sääntelyä siten, että yhdistetään osittain asetukseen nykyinen syöpäsairauden vaaraa aiheuttavista tekijöistä annettu työministeriön päätös (838/1993) ja siirretään ns. ASA-rekisterin rekisterinpitoon liittyvät säädökset lakiin syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville aineille ja menetelmille ammatissaan altistuvien rekisteristä (717/2001).</u> Ensimmäinen päivitysdirektiiveistä tulee saattaa osaksi kansallista lainsäädäntöä 17.1.2020 mennessä. Myös muiden kahden päivitysdirektiivin sisältämät muutokset tarkoitus sisällyttää asetukseen samassa yhteydessä.	Voimaan 1.1.2020
ASA-rekisteri Tietosuojalainsäädäntöä koskevien muutosten seurauksena ja toiminnan tosiasiallisten käytäntöjen asianmukaiseksi kirjaamiseksi lakia muutetaan siten, että rekisterinpitäjä on jatkossa sosiaali- ja terveysministeriön sijaan Työterveyslaitos, joka on tähänkin asti käytännössä hoitanut rekisterinpitoa. Syöpävaarallisuustietojen ja -luokitusten sekä markkinoilla olevien kemikaalien muututtua on myös syytä päivittää syöpävaarallisten tekijöiden listaa ja yhdenmukaistaa lista EU:n syöpävaarallisuusluokitusten kanssa.	Voimaan 1.1.2020	2020 ilmoitukset maaliskuun 2021 loppuun mennessä
Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen haitallisiksi tunnetuista pitoisuuksista (538/2018) muuttaminen	Työturvallisuussäännöksiä valmistelevan neuvottelukunnan HTP-jaosto valmistelee esityksen sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen haitallisiksi tunnetuista pitoisuuksista muuttamiseksi. <u>HTP-arvoja koskeva säädösvalmistelu on jatkuva prosessi.</u>	Voimaan 2020

Muutoksia työturvallisuussäännöstöön (10.2.2020)

Aihe/ säädökset	Uudet säädökset	Aikataulu/ voimaan
Rakennustyötä tekevän sukeltajan pätevydestä ja turvallisuussuunnitelmasta annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n muuttaminen	Opetushallitus on uudistanut ammattisukeltajan ammattitutkinnon perusteet. Uudet tutkinnon perusteet ovat tulleet voimaan 1.8.2019. <u>Tutkinnon nimike on muutettu ammattisukeltajan ammattitutkin-nosta sukellusalan ammattitutkinnoksi.</u> Tästä johtuen muutetaan rakennustyötä tekevän sukeltajan pätevydestä ja turvallisuussuunnitelmasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (1088/2011) olevaa rakennustyötä tekevän sukeltajan ja nk. kevytsukeltajan erityisiä pätevyysvaatimuksia koskevaa pykälää. Pykälän asiasisältö pysyy ennallaan. <u>Tutkinnon perusteiden uudistaminen edellyttää, että asetus saatetaan rakennustyötä tekevän sukeltajan erityisiä pätevyysvaatimuksia koskevilta osin termistöltään vastaamaan nykytilaa.</u>	Voimaan: 1.1.2020
Rakennustyön turvallisuutta koskevien säännösten uudistamistarpeet (Etenkin valtioneuvoston asetus rakennustyön turvallisuudesta 205/2009)	Esitettyjä mahdollisia muutostarpeita esim. - Kirjallisten suunnitelmien laatimisvelvoite vaarojen poistamiseksi työturvallisuuslain 52§:n mukaan nykyisessä asetuksessa vain yhteisillä työpaikoilla / päätoteuttajalla - Vastaaavasti aluesuunnitelma sekä 4. luvun mukaiset työmaatarkastukset - Mahdollisesti sääsuoja-asiaa - Tekstien täsmennyksiä (suojalasit, leukahihna) ym. ym.	Ollut lausuntokierroksella, Rakennusteollisuus antanut lausuntonsa, että ei merkittäviä muutostarpeita, maaliskuussa 2019. Asian käsittely STM:ssä alkaa helmikuussa 2020.
Nuoria työntekijöitä koskevat esimerkkiluettelot	Työturvallisuussäännöksiä valmisteleavassa neuvottelukunnassa tiedusteltiin, onko tiedossa muutostarpeita nykyiseen sosiaali- ja terveysministeriön asetukseen nuorille työntekijöille vaarallisten töiden esimerkkiluettelosta (188/2012) ja sosiaali- ja terveysministeriön asetukseen nuorille työntekijöille sopivien kevyiden töiden esimerkkiluettelosta (189/2012). Jäseniltä saatiin erilaisia ehdotuksia mahdollisiksi muutoksiksi. Nyt selvitetään, onko muutoksia tarpeellista tehdä. <u>Jos ilmenee, että muutostarvetta on, muutokset valmistellaan sosiaali- ja terveysministeriössä virkatyönä noin tammikuun 2020 loppuun mennessä.</u>	Tavoiteaikataulu: TTN-käsittelyyn: Talvella 2020 Esittelyyn: Keväällä 2020 Voimaan: Keväällä 2020

Muutoksia työturvallisuussäännöstöön (10.2.2020)

Aihe/ säädökset	Uudet säädökset	Aikataulu/ voimaan
Hallinnollisten seuraamusmaksujen käyttö työsuojelun valvonnassa	<u>Asiaa käsiteltiin</u> työturvallisuussäännöksiä valmisteleavassa neuvottelukunnassa viimeksi keväällä 2019. Silloin todettiin, että esitettyjen näkemysten perusteella laiminlyöntimaksun käyttöönotolle ei ollut edellytyksiä, mutta asiaan on mahdollista palata myöhemmin, jos muuhun lainsäädäntöön tulee muutoksia tai tilanne jotenkin muuten muuttuu. <u>Harmaan talouden rikoksiin</u> liittyvän rikostorjuntaketjun vaikuttavuuden sekä hallinnollisten seuraamusten kehittämisen hankkeen osana selvitetään kolmikantaisesti hallinnollisten sanktioiden käyttömahdollisuudet työlainsäädännössä ja työsuojeluvälvonnassa sen tehokkuuden ja vaikuttavuuden lisäämiseksi. Sanktion pääasiallisena muotona tulisi käytännössä kysymykseen rikkomuksen vakavuuteen suhteutettu hallinnollinen seuraamusmaksu.	Ei aikataulutietoa
Terveiden tilojen vuosikymmen -toimenpideohjelman toteuttaminen	Valtioneuvoston kanslia asetti syksyllä 2017 Terveiden tilojen vuosikymmen -toimenpideohjelman, joka toimeenpannaan 2018-2028. Tavoitteena on julkisiin tiloihin liittyvän terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen.	Työsuojeluhallinto osallistuu toimenpideohjelmaan. Osana ohjelmaa laaditaan lainsäädäntöselvitys mahdollisten säädös muutostarpeiden kartoittamiseksi. Ei vielä aikataulutietoa.

Muutoksia työturvallisuuden lainsäädäntöön 2020

- **Valtioneuvoston asetus työhön liittyvän syöpävaaran torjunnasta**
  - Asetus on tulossa voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020
  - Kiteiselle piidioksidipölylle (kvartsipöly) altistava työ tulee asetuksen soveltamisalan piiriin
  - Kvartsipölyyn sovelletaan jatkossa myös lakia syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville aineille ja menetelmille ammatissaan altistuvien luettelosta ja rekisteristä.
  - Kiteiselle piidioksidille altistuu arviolta noin 50 000 työntekijää Suomessa.
  - Työnantajan on ilmoitettava jatkossa merkittävästi kvartsipölylle altistuneet*) työntekijät ASA-rekisteriin. Vuotta 2020 koskevat ilmoitukset tehdään 1.1.2021 alkaen maaliskuun loppuun mennessä.

*) 20 päivänä vuodessa syöpäsairauden vaaraa aiheuttavalle aineelle altistavaa työtä merkittävä osa (2–4 tuntia) työpäivästä

Muutoksia työturvallisuuden lainsäädäntöön 2020

[Ohjeet netissä](#)

Pölyhaittojen minimoinnin edellyttämät toimenpiteet työpaikalla = vaarojen tunnistaminen ja tehokas pölyntorjunta

- **Vaarojen tunnistaminen, riskien arviointi, pölyntorjunnan suunnittelu ja tiedottaminen**
  1. Pölyhaittaa aiheuttavien töiden / työvaiheiden järjestelmällinen kartoitus (projektissa esim. aikataulutehtävittäin)
  2. Tunnistettujen pölyhaittaa aiheuttavien töiden / työvaiheiden riskitason arviointi

Valtioneuvoston asetus rakennustyön turvallisuudesta 205/2009 70 § 6 mom:
”Jos työntekijöiden altistumista vaarallisille pölyille ja kemiallisille tekijöille ei voida muutoin luotettavasti arvioida, on työnantajan suoritettava mittauksia säännöllisesti ja aina kun olosuhteissa tapahtuu työntekijän altistumista lisäävä muutos. Mittaustuloksia on verrattava kemiallisista tekijöistä annettuihin raja-arvoihin. Vaaraa aiheuttavat tekijät on poistettava siten kuin niistä erikseen säädetään.”
  3. Riskitason arviointiin perustuva toimenpiteiden suunnittelu
  4. Tiedottaminen, työntekijöiden opastus ja ohjaus
- **Käytännön pölyntorjuntatoimien toteuttaminen**
  1. Estetään pölyhaitan syntyminen:
vaihtoehtoiset materiaalit, pölyämättömät työmenetelmät, pölynsidonta, kohdepoisto
  2. Estetään pölyn leviäminen työpisteeltä, puhdistetaan ilmaa:
osastointi, alipaineistus ja ilman puhdistus hepa-suodattimilla(* varustetuilla ilmapuhdistimilla)
  3. Estetään pölyn leviäminen pinnoilta:
tehokas siivous, keskuspölynimurit, pölynimureissa hepa-suodattimet
  4. Huolehditaan työn edellyttämien henkilönsuojainten käytöstä:
valitaan oikeat henkilönsuojaimet tehtävän riskienarvioinnin mukaisesti

(* hepa = High Efficiency Particulate Air filter)

Pölyntorjunta rakentamisen työpaikalla

Esimerkkejä pölyntorjunnasta talonrakennustyössä (Rudus turvapuisto)

Varrellinen hiomatuki pölynimuriin
kytkettynä, ”verkkohiomapaperi”

Kohdepoisto piikkauskoneessa
keskuspölynimuriin liitettynä

Hionta kohdepoistolla varustetulla ”kirahvilla”
osastoidussa ja alipaineistetussa tilassa,
puhallinmaskivarustus

Osastointi ja
alipaineistus, tilassa
oleva hiomalaite
osastoivan oven
kautta liitettynä
keskuspölynimuriin

Ilmanpuhdistin

- pölyhaittaa aiheuttavat työt tehdään osastoidussa, alipaineistetussa tilassa
- materiaalien työstöön käytettävät työvälineet varustetaan kohdepoistolaitteistolla
- henkilösuojaimet valitaan työtehtävän mukaisesti

LSSAVI ohjeistus (pää toteuttajan velvollisuuksista)

- Pää toteuttaja on huomioinut omassa toiminnassaan vastuidensa mukaisesti rakennuspölyn torjuntaan liittyvät asiat. Pölyntorjunta ja altistumisen estäminen tehdään ensisijaisesti teknisin keinoin. Tämä edellyttää pölyntorjunnan työvaihekohtaista suunnittelua, jolloin huomioidaan työvaiheittain tehtävän pölynmuodostumisen estämisen lisäksi pölyn kulkeutumisen estäminen eri töiden ja työvaiheittain välillä tai kulkuteiden kuten esim. porrashuoneitten välityksellä.
- Keskeisinä pölyntorjunnan keinoina on siis kaikkien pölyä tuottavien koneiden ja laitteiden varustaminen kohdepoistolla, sekä osastoida pölyävät työvaiheet ja estää pölyn kulkeutuminen. Kohde kohtaisesti tulee arvioida myös kulkuteiden osastointi siten, ettei rakennuspöly kulkeudu työvaiheista ja alueelta toiselle tai ettei esimerkiksi porrashuone kuljeta pölyä hormirakenteen tapaan. Kohdepoistoja ja osastointeja tulee täydentää kattavalla siivouksella ja hengityksen suojaimeilla. Vastuutahojen tulee huomioida myös kaikki altistumisen mahdollisuudet, esimerkiksi työvälineiden ja suojaimeiden puhdistamisen sekä henkilöstötilojen osalta.
- Koneiden ja ilmankäsittelylaitteiden (esim. kohdepoistolaitteet, ilmanpuhdistimet ja imurit) osalta on vähimmäisvaatimuksena Hepa13-luokan suodattimet/ Pölyluokka M. Pää toteuttaja ja työvaiheeseen liittyvien työntekijöitten työnantaja arvioi työvaihe- ja aluekohtaisesti henkilökohtaisten hengityssuojainten käyttötarpeet. Pölyävän työvaiheen tai työalueen määrittely alueeksi, jossa ei tarvitse käyttää kohdepoistojen tai ilmaa puhdistavien laitteiden ohessa hengityssuojaimia, tulee pystyä osoittamaan työhygieenisillä mittauksilla.

AVI on laatimassa valtakunnallista ohjeistustaan, joka tulee ulos helmikuun aikana

Ville Wartiovaara

4.2.2020

Talonrakennusteollisuus ry:n jäsenyrityksille

Valtioneuvoston asetus työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta muuttuu 1.3.2020

Alamieheltä ja linkkunosturin kuljettajalta edellytetään työnantajan kirjallista lupaa

Aiempien trukin (kurottajan) ja henkilönostimen kuljettajan lisäksi työnantajan kirjallista lupaa edellytetään jatkossa myös ns. alamieheltä, eli henkilöltä, joka kiinnittää taakan asennuskäyttöön tarkoitettuun nosturiin. Työnantajan on ennen em. lupien antamista varmistettava, että työntekijällä on riittävä kyky ja taito työvälineen turvalliseen käyttämiseen tai taakan kiinnittämiseen.

Työnantajan kirjallisella luvalla saa jatkossa kuljettaa kuormamomentiltaan enintään 25 tonninmetrin torninosturia (ns. linkkunosturi). **Ennen luvan antamista työnantajan on kuitenkin varmistettava, että työntekijällä on saamansa koulutuksen perusteella riittävä kyky ja taito työvälineen turvalliseen käyttämiseen.** Soveltuvaa koulutusta voi tiedustella esimerkiksi nostureita vuokraavilta yrityksiltä. Myös aluehallintoviraston tyosuojelu.fi-verkkopalveluun tulee osio, jonne listataan sinne ilmoittautuneet linkkunosturin kuljettajan/alamiehen koulutuksia tarjoavat tahot yhteystietoineen.

Liikkuvan työvälineen turvallisuus

Liikkuvan työvälineen turvallisuutta koskevaa tekstiä on täsmennetty kuljettajan näkökenttää parantavien apuvälineiden osalta seuraavasti: "Liikkuvassa työvälineessä on oltava kameralaitteet tai muut vastaavat näkyvyyttä parantavat lisälaitteet, jos kuljettajan välitön näkökenttä ei riitä varmistamaan turvallisuutta." Lisälaitteiden tarpeen määrittely tehdään tapauskohtaisen riskienarvioinnin perusteella.

Betonipumppuautoille määräaikaistarkastukset

Betonipumppuautolle tulee jatkossa tehdä asiantuntijan määräaikaistarkastus (ns. vuositarkastus) sekä perusteellinen määräaikaistarkastus (ns. kymppiuvotistarkastus). Ennen asetuksen voimaantuloa käyttöön otetulle betonipumppuautolle on tehtävä asetuksessa tarkoitettu määräaikaistarkastus vuoden 2021 loppuun mennessä.

Yhdessä yhteiskuntaa rakentaen: Talonrakennusteollisuus • Rakennustuoteteollisuus • Infra • Tekninen urakointi • Pinta

Rakennusteollisuus RT ry
etunimi.sukunimi@rakennusteollisuus.fi

Y-tunnus 0215303-5
www.rakennusteollisuus.fi

puh. 09 12991
PL 381 (Eteläranta 10)

faksi 09 628 264
00131 Helsinki